DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDE

VIDES MINISTRIJA

PUBLISKAIS GADA PĀRSKATS 2007

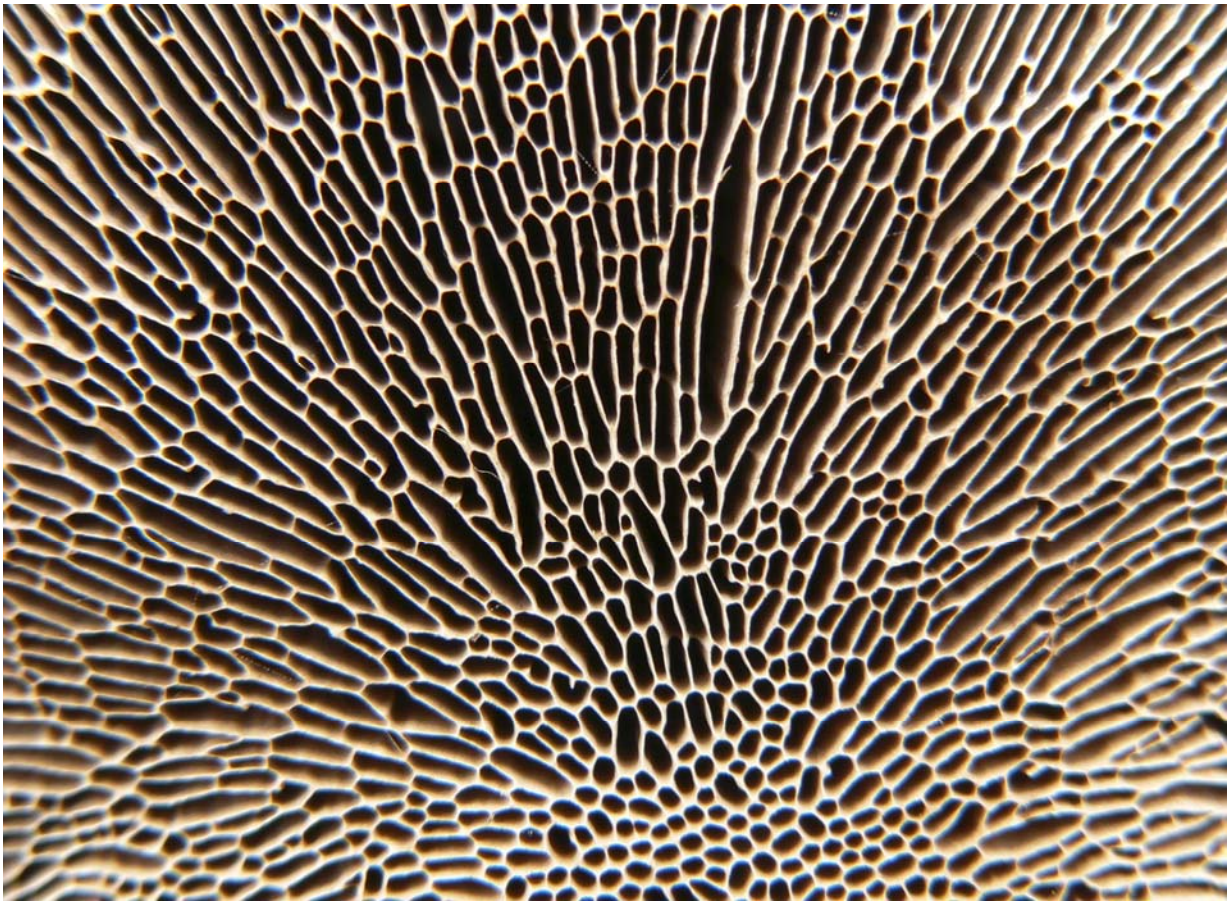

SATURS

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI 3
PRIEKŠVĀRDS 4
1.PAMATINFORMĀCIJA 6
1.1.DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA 6
1.2.POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI, PAR KURIEM DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDE IR ATBILDĪGA 7
1.3.PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES 7
2.IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI 8
2.1.PĀRSKATA GADA GALVENĀS PRIORITĀTES UN REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI 8
2.2.PĀRSKATA PERIODĀ REALIZĒTIE PROJEKTI 9
3.DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNU UN IZSTRĀDE UN UZRAUDZĪBA 10
3.1.DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES FINANSĒTIE DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNI 10
3.2.CITU ORGANIZĀCIJU FINANSĒTIE DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNI 10
3.3.DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNU KVALITĀTES UZLABOŠANA 11
3.4.SUGU AIZSARDZĪBAS PLĀNI 14
4.MIKROLIEGUMI 14
5. ĪADT UN SUGU DZĪVOTŅU APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI 15
5.1.INFRASTRUKTŪRAS OBJEKTU UN INFORMĀCIJAS STENDU IZVEIDE ĪADT 15
6.DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES IZSNIEGTĀS ATĻAUJAS UN VAŠINGTONAS KONVENCIJAS IEVIEŠANA 18
6.1.ATĻAUJAS 18
6.2.VAŠINGTONAS KONVENCIJAS (CITES) IEVIEŠANA LATVIJĀ 18
6.3.IEŽOGOTĀS PLATĪBAS UN SAVVAĻAS DZĪVNIEKU KOLEKCIJAS 21
6.4.NEMEDĪJAMO DZĪVNIEKU IEGUVE 22
6.5.ATĻAUJAS ZVEJAI ĪPAŠOS NOLŪKOS UN ZINĀTNISKĀS IZPĒTES NOLŪKOS 23
7. KOMPENSĀCIJAS (ATLĪDZĪBAS) PIEŠĶIRŠANA PAR SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IEROBEŽOJUMIEM ĪADT UN MIKROLIEGUMOS 24
8.BUDŽETA INFORMĀCIJA 25
9.PERSONĀLS 26
9.1.PERSONĀLA IZGLĪTOŠANA UN KVALIFIKĀCIJAS PAAUGSTINĀŠANA 27
10.KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU 29
10.1.PASĀKUMI, KAS VEIKTI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI 29
10.2.SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA PAR CITES 31
10.3.SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA PAR ĪADT 34
10.4.SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU 35
11.DARBĪBA EUROPARC FEDERĀCIJĀ 36
12.PROGNOZES UN PLĀNI NĀKAMAJAM - 2008.GADAM 38

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

AAA- Aizsargājamo ainavu apvidus
DL – Dabas liegums
DAP - Dabas aizsardzības plāni
DP - Dabas parks
EK – Eiropas Komisija
ES – Eiropas Savienība
ĪADT – īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
ĪADT PI - īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldības iestādes
LU – Latvijas universitāte
LVAF – Latvijas Vides aizsardzības fonds
ML - Mikroliegumi
NVO – nevalstiskās organizācijas
PVD – Pārtikas un veterinārais dienests
RTU – Rīgas tehniskā universitāte
VID – Valsts ieņēmuma dienests
VIDM – Vides ministrija
VMD - Valsts meža dienests
VVD – Valsts vides dienests
CITES – Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora
TRAFFIC - The Wildlife Trade Monitoring Network

PRIEKŠVĀRDS

2007.gads Dabas aizsardzības pārvaldē iesākas ar lielu iesniegumu skaitu no meža īpašniekiem, lai saņemtu atlīdzību par neiegūto mantisko labumu, kuru zemes īpašnieks nevar iegūt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un mikroliegumu aizsardzību un izmantošanu regulējošos normatīvajos aktos noteikto saimnieciskās darbības ierobežojumu dēļ. Daudzus gadus valsts noteica dažāda veida aprobežojumus, bet tagad tiek dota reāla iespēja saņemt kompensāciju un daudzi to steidz arī izmantot.

Latvijā kopumā 2007.gadā turpinājās ekonomiskā izaugsme, bet diemžēl attīstība notiek arī uz dabas rēķina. Ekonomiskā izaugsme ir tieši saistīta ar dabisko ekosistēmu stāvokli un, jo lielāku dabas resursu daļu paņem cilvēks, jo mazāk paliek citiem. Attīstībai jābūt, tomēr tai jānotiek pārdomāti un ilgtspējīgi, jo vides pārmaiņas un dabas izmantošana prasa jaunas saimniekošanas formas, jaunas tehnoloģijas, jaunu domāšanu un rīcību.

Arī mēs, kam tiešie darba pienākumi ir saistīti ar dabas aizsardzību nevaram nemainīties. Tamdēļ mēs meklējam dažādus izteiksmes veidus kā parādīt dabas daudzveidību un bagātību. Mums arvien vairāk jāvelta laiks sabiedriskajām attiecībām skaidrojot, stāstot un rādot. Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki šajā gadā ir piedalījušies daudzās sanāksmēs ar vietējo zemju īpašniekiem, konsultējuši individuāli, snieguši intervijas radio, televīzijā un rakstošajos medijos, izdevuši bukletus, brošūras un plakātus un pat stāvējuši ar stendiem gadatirgos un izstādēs.

2007.gada Dabas aizsardzības pārvaldes publiskais pārskats parāda mūsu veikto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, aizsargājamo sugu un biotopu apsaimniekošanas, Vašingtonas konvencijas uzraudzības, kompensācijas izmaksas meža īpašniekiem, sabiedrības informēšanas un izglītošanas, dažādu normatīvo aktu ieviešanas, starptautiskās sadarbības u.c. jomās.

Mūsu ikdienas darbs saistīts ar cilvēkiem, dabu un to savstarpējo mijiedarbību. Un šos procesus vislabāk raksturo 2007.gadā Dabas aizsardzības kolektīvā izstrādāta misija.

Dabas aizsardzības pārvaldes misija ir saglabāt dabas daudzveidību un veidot sabiedrības izpratni par dabu, lai veicinātu cilvēka un dabas harmonisku līdzāspastāvēšanu. Mūsu priekšrocības ir kolektīvs, kuru raksturo profesionalitāte, entuziasms, misijas apziņa un spēja ietekmēt procesus, izmantojot zināšanas un profesionālo pieredzi. Mēs strādājam sabiedrībai, nākamajām paaudzēm, sev un saviem tuvākajiem, jo mūsu vērtības ir globāla

domāšana, brīvība, atbildība, kvalitāte, uzticami līdzcilvēki, mūsu bērni, iekšējs miers, dzīves mērķa piepildījums, drošības sajūta un vēlme dzīvot pilnvērtīgu dzīvi.

Lasiet Dabas aizsardzības pārvaldes 2007.gada publisko pārskatu un izvēlieties dabas aizsardzību!

Rolands Auziņš
Dabas aizsardzības pārvaldes direktors

1.PAMATINFORMĀCIJA

1.1.DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA

Dabas aizsardzības pārvalde ir vides ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas darbojas saskaņā ar 2005.gada 22.februāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.147 „Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums". Dabas aizsardzības pārvalde tika izveidota ar mērķi nodrošināt Latvijas dabas vērtību saglabāšanu, veicināt sugu un biotopu aizsardzību un realizēt Vašingtonas konvencijas ieviešanu valstī.

Dabas aizsardzības pārvaldē ir izveidotas trīs daļas – Apsaimniekošanas daļa, CITES Pārvaldības un atļauju daļa un Sugu un biotopu daļa, un vairāki sektori: Projektu, Sabiedrisko attiecību sektors un administrācijas funkcijas atbalstošie sektori – Finanšu sektors un Personāla un lietvedības sektors. Kompensāciju administrēšanu veic ārštata darbinieki Juridiskā sektora vadītājas pārraudzībā.

Att. 1. Dabas aizsardzības pārvaldes struktūra

CITES pārvaldības un atļauju daļa izskata pieteikumus un sagatavo atļaujas Vašingtonas konvencijas aizsargājamo dzīvnieku un augu ievešanai un izvešanai no valsts, izsniedz nemedījamo sugu indivīdu iegūšanas atļaujas Latvijā; izsniedz atļaujas zvejai īpašos vai zinātniskās izpētes nolūkos. CITES pārvaldības un atļauju daļa izsniedz atļaujas nemedījamo dzīvnieku turēšanai iežogotās platībās, kuri izmantojami dzīvnieku izcelsmes produktu ieguvei vai sugas selekcijai, veic kolekciju reģistrēšanu un pārbauda to atbilstību atļauju nosacījumiem.

Apsaimniekošanas daļa veic reto un īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu, kā arī aizsargājamo biotopu uzturēšanas un atjaunošanas pasākumus, sugu aizsardzības plānu atjaunošanu un jaunu plānu izstrādes uzraudzību. Izskata mikroliegumu pieteikumus, kuri ierosināti ārpus meža zemēm un nodrošina kartogrāfiskā materiāla par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām ĪADT pieejamību, kā arī sagatavo dabas aizsardzības plānu izstrādei nepieciešamo kartogrāfisko materiālu.

Sabiedrisko attiecību sektors atbildīgs par sabiedrības informēšanu, dabas apziņas veidošanu, Dabas aizsardzības pārvaldes tēla popularizēšanu un mājas lapas uzturēšanu un atjaunošanu.

Sugu un biotopu daļa organizē īpaši aizsargājamo sugu aizsardzības plānu un dabas aizsardzības plānu īpaši aizsargājamām dabas teritorijām izstrādāšanu un uzraudzību, un sabiedrības iesaistīšanu šajā procesā.

1.2.POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI, PAR KURIEM DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDE IR ATBILDĪGA

Dabas aizsardzības pārvalde savas kompetences ietvaros īsteno ar dabas aizsardzību saistīto normatīvo aktu izpildi un nodrošina vienotas dabas aizsardzības un dabas resursu izmantošanas politikas realizēšanu.

Dabas aizsardzības pārvaldei saskaņā ar nolikumu ir noteiktas šādas funkcijas:

1. koordinēt Saeimas un Ministru kabineta izveidoto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldīšanu;
2. īstenot valsts dabas aizsardzības politiku sugu un biotopu aizsardzības jomā;
3. veikt uzraudzības institūcijas funkcijas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām.

1.3.PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES

Padotībā esošo iestāžu nav.

2.IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1.PĀRSKATA GADA GALVENĀS PRIORITĀTES UN REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

Dabas aizsardzības pārvaldes uzdevumi ir organizēt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu, kā arī sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādi, veicināt to ieviešanu, veikt Vašingtonas konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES) uzraudzību.

2007.gadā Dabas aizsardzības pārvalde, nosakot prioritāros uzdevumus, kā vienu no galvenajiem izvirzīja kvalitatīvu dabas aizsardzības plānu izstrādāšanu, sekojot izstrādes procesam un organizējot apmācības seminārus gan izstrādātājiem, gan interešu grupu pārstāvjiem, kas iesaistīti šajā procesā.

Realizējot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanu 2007.gadā, kā prioritāte tika izvirzīta pļavu biotopu apsaimniekošana, informācijas zīmju uzstādīšana un tūristu plūsmas organizēšana ĪADT.

ES likumdošanas normu ieviešana, kvalifikācijas paaugstināšana un ciešāka sadarbība ar ES un citām CITES uzraudzības institūcijām pasaulē bija galvenie Dabas aizsardzības pārvaldes uzdevumi, veicot CITES konvencijas uzraudzības funkciju Latvijā.

Tabulā Nr.1 sistematizēti rezultatīvie rādītāji

Rezultatīvo rādītāju nosaukums	Pārskata perioda plāns	Faktiski pārskata periodā
1	2	3
Dabas taku uzturēšana un jaunu veidošana (km)	5	7,5
Informatīvie semināri, lekcijas un izglītojošie pasākumi		7
Izsniegtās atļaujas nemedījamo dzīvnieku iegūšanai un atļaujas starptautiskajai tirdzniecībai ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām	110	316
Izstrādāti dabas aizsardzības plāni Latvijas un Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamām dabas teritorijām	19	21
Izstrādāti sugu aizsardzības plāni Latvijas un Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamām sugām	1	1
Apsaimniekoti biotopi (ha)	100	169
Informācijas stendu izveidošana, uzturēšana un atjaunošana	10	12
Administratīvā spēja:		
iestāžu skaits	1	1
štatu vienību skaits	21	17

2.2.PĀRSKATA PERIODĀ REALIZĒTIE PROJEKTI

■ Dabas aizsardzības pārvalde 2007.gadā ar līdzfinansējumu piedalījās četru ES programmas ***Life Nature*** projektu aktivitāšu īstenošanā.

1. „Biotopu apsaimniekošanas pilnveidošana Natura 2000 teritorijā – Vestienas aizsargājamo ainavu apvidus";
2. „Purvu biotopa aizsardzības plāna īstenošana Latvijā";
3. „Palieņu pļavu atjaunošana ES sugām un biotopiem";
4. „Bioloģiskās daudzveidības atjaunošana militārajā poligonā un Natura 2000 teritorijā „Ādaži"".

Par pārvaldes piešķirtajiem līdzekļiem tika apsaimniekoti biotopi, rakstīti dabas aizsardzības plāni, uzstādīta infrastruktūra un izdoti informatīvi materiāli. 2007.gada laikā pārvalde šajos projektos piedalījās ar finansējumu 23200 latu apmērā.

LVAF finansētie projekti:

■Dabas aizsardzības plāna II kārtas ieviešana dabas parkā "Piejūra";

■ Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju infrastruktūra cilvēkiem ar īpašām vajadzībām;

■Dabas aizsardzības plānu izstrādes procesā iesaistīto institūciju pārstāvju kvalifikācijas celšana;

■Drošības sistēmas ierīkošana Embūtes ekotūrisma informācijas un izglītošanas centrā;

■Embūtes ekotūrisma informācijas un izglītošanas centra iekārtošana;

■Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju kartes izdošana;

■Informatīvā akcija par tirdzniecību ar Latvijā aizsargājamām augu sugām;

■Rokasgrāmatas par nepieciešamo atļauju iegūšanas kārtību izveide;

■Informatīvo vitrīnu izveide par CITES konvencijā iekļautajām sugām.

3.DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNU UN IZSTRĀDE UN UZRAUDZĪBA

3.1.DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES FINANSĒTIE DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNI

Pārskata periodā par Pārvaldes finansējumu notika 8 dabas aizsardzības plānu izstrādes procesi šādām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām: DL „Lielupes palienes pļavas"- Jelgavas rajons (353 ha), DL „Svētes paliene" - Jelgavas rajons (932 ha), DP „Durbes ezera pļavas" - Liepājas rajons (596 ha), DP „Užavas lejtece" - Ventspils rajons (1434 ha), DP „Laukezers" – Jēkabpils rajons (327ha), DL „Jaša" - Preiļu rajons (69ha), DP „Kuja" Madonas rajons (10788ha), DP „Ogres ieleja" Ogres, Madonas rajoni (7516ha).
Ar vides ministra 30.01.2007. rīkojumu Nr.51 apstiprināts DL "Lielupes palienes pļavas" dabas aizsardzības plāns, 26.03.2007. rīkojumu Nr.178 - DP "Užavas lejtece" dabas aizsardzības plāns, 27.06.2007. rīkojumu Nr.408 - DP „Laukezers" dabas aizsardzības plāns, 13.02.2008. rīkojumu Nr.40 - DL „Jaša" dabas aizsardzības plāns. Pārējo teritoriju plānu izstrādes procesi vēl tiek turpināti.

3.2.CITU ORGANIZĀCIJU FINANSĒTIE DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNI

Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki organizēja un piedalījās arī citu iestāžu finansēto dabas aizsardzības plānu izstrādē. 2007.gadā ar citu organizāciju finansējumu notika 30 dabas aizsardzības plānu izstrādes procesi. Dabas aizsardzības plānu izstrāde notikusi šādās teritorijās: AAA „Ziemeļgauja", DP „Pape", DL „Ances purvi un meži", Rāznas Nacionālajā parkā, DL „Ziemeļu purvi", DP „Embūte", DP „Bauska", DL „Durbes ezera pļavas", DL „Pededzes lejtece", DL „Liepājas ezers", ZBR DL zona „Augstroze", DL „Jaša", DP „Kuja", DP „Ogres ieleja", DL „Dziļezers un Riebezers", DL „Svētes ieleja", DL „Karateri", DL „Ilziņa ezers", AAA „Vestiena", DL „Garākalna smilšu krupja atradne", DL „Īslīce", DL „Blažģa ezers", DL „Daugava pie Kaibalas", DL „Puzes smilšu krupja atradne", DL „Ilgas", DL „Kāla ezera salas", DP dendroloģiskais stādījums „Emzes parks", AAA „Ādaži", DL „Pilskalnes Siguldiņa", AAA „Kaučers".
Saistībā ar dabas aizsardzības plānu izstrādi Sugu un biotopu daļas darbinieki piedalījušies 56 uzraudzības grupu sanāksmēs, 16 sabiedriskajās apspriešanās un 19 informatīvās sanāksmēs.

Lai nodrošinātu vienu no galvenajiem Dabas aizsardzības pārvaldes izvirzītajiem uzdevumiem - kvalitatīvu dabas aizsardzības plānu izstrādi, organizējot un uzraugot izstrādes procesus, Sugu un biotopu daļas darbinieki pārskata periodā kopumā ir piedalījušies 91 sanāksmē, tādējādi realizējot sabiedrības izglītošanas un vides apziņas paaugstināšanas funkciju, kā arī veicinot sabiedrības pārstāvju iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā.
2007.gadā ir pabeigts un ar Vides ministra rīkojumu apstiprināts 21 dabas aizsardzības plāns.

3.3.DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNU KVALITĀTES UZLABOŠANA

LVAF projekta „Dabas aizsardzības plānu izstrādes procesā iesaistīto institūciju pārstāvju kvalifikācijas paaugstināšana" ietvaros tika organizēta virkne semināru, lai iepazītos ar īpaši aizsargājamo sugu apsaimniekošanas pasākumiem, mikroliegumu veidošanas pamatprincipiem, apgūtu jaunas saskarsmes kvalitātes un pilnveidotu publisko sanāksmju vadīšanas māku. Projekta mērķis bija paaugstināt plānu izstrādes procesā iesaistīto institūciju darbinieku kvalifikāciju, līdz ar to uzlabot dabas aizsardzības plānu kvalitāti.
Darbinieku kvalifikācijas celšanai tika organizēti 7 semināri. Semināros galvenokārt akcentētas publisko sanāksmju vadīšanas problēmas un sniegti ieteikumi par dabas aizsardzības plānu izstrādes procesā radušos konfliktu risināšanu. Dažādu institūciju pārstāvji semināru laikā ir apguvuši pamatzināšanas gan par aizsargājamām dabas vērtībām, gan par komunikācijas metodēm.
Seminārs "Aizsargājamo putnu sugu labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšana" notika 3. un 4.aprīlī Ķemeru nacionālā parka teritorijā. Vadītājs – ornitologs Aivars Petriņš. 15 dažādu vides institūciju darbinieki iepazinās ar īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzības problēmām mežā, putnu ligzdvietu un barošanās vietu atpazīšanas metodēm dabā. Semināra ietvaros tika organizētas ekskursijas uz mikroliegumiem Ķemeru nacionālajā parkā, kas izveidoti īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai.
Seminārs "Efektīva saskarsme un konfliktu risināšana", ko vadīja lektore Silva Omarova, notika 28. un 29.maijā Ogres rajona viesu namā „Turbas". 22 Dabas aizsardzības pārvaldes, Vides ministrijas Dabas aizsardzības departamenta un ĪADT administrāciju darbinieki tika iepazīstināti ar dažādiem savstarpējās komunikācijas paņēmieniem dažādu

konfliktsituāciju novēršanai un risināšanai, apguva praktiskas iemaņas, kā šīs metodes pielietot savā ikdienas darbā.

Att.2. Seminārs "Aizsargājamo putnu sugu labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšana"

Seminārā "Sikspārņu mītņu un biotopu aizsardzības problēmas", kas notika 28. un 29.jūnijā Cēsu rajonā, piedalījās 10 Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki. Vadītājs - Viesturs Vintulis. Semināra ietvaros tika organizētas ekskursijas uz sikspārņu ziemošanas un vasaras mītnēm, kā arī barošanās biotopiem Gaujas nacionālā parka teritorijā. Semināra dalībniekiem tika sniegts detalizēts ieskats sikspārņu pētīšanas metodēs, kā arī norādīti ieteikumi sikspārņu aizsardzībai, kas jāņem vērā, izstrādājot dabas aizsardzības plānus.

Seminārs "Gramatiski un stilistiski pareiza latviešu valoda" notika no 13. līdz 17.augustam Vides ministrijā. Lektore - Latvijas Universitātes Pirmsstudiju mācību centra metodiķe Gundega Vētra. 20 dalībniekiem tika apmācīti gramatiski un stilistiski pareizas latviešu valodas lietošanā, lai padziļinātu zināšanas latviešu valodā un pilnveidotu gan runas, gan rakstu kultūru.

Seminārs „Veiksmīgas uzstāšanās psihofizioloģiskie nosacījumi" notika 18. un 19.decembrī Vides ministrijā. Apmācību vadīja Zane Daudziņa, Latvijas Kultūras akadēmijas lektore. Piedalījās 20 Vides ministrijas Dabas aizsardzības departamenta un Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki, kam ikdienas pienākumos regulāri jāuzstājas

publiski, uzrunājot lielāku vai mazāku auditoriju. Tika apgūta publiskās uzstāšanās psihofizisko nosacījumu apzināšana un trenēšana, runas artikulācija, balss materiāla pilnveidošana.

Seminārs „Aktualitātes dabas aizsardzības plānu izstrādē", kas tika organizēts dabas aizsardzības plānu izstrādātājiem, notika 11.decembrī viesnīcas „Tomo" konferenču zālē, Rīgā. Seminārā piedalījās 30 dalībnieki – plānu izstrādes vadītāji un eksperti, Vides ministrijas Dabas aizsardzības departamenta darbinieki, pārstāvji no reģionālajām vides pārvaldēm, ĪADT administrācijām un citi interesenti. Dalībnieki tika iepazīstināti ar jaunākajām izmaiņām normatīvajos aktos. Strādājot grupās, tika plānots dabas aizsardzības plāna izstrādes laika grafiks, identificētas galvenās kļūdas procesa plānošanā, kā arī meklēti risinājumi situācijas uzlabošanai.

Att.3. Seminārs „Aktualitātes dabas aizsardzības plānu izstrādē"

3.4.SUGU AIZSARDZĪBAS PLĀNI

Ar Dabas aizsardzības pārvaldes finansējumu 2007.gadā organizēta sugas aizsardzības plāna izstrāde – atjaunošana lūsim *Lynx lynx*. Plāna izstrādes gaitā tika organizētas 2 sanāksmes, kurās piedalījās ieinteresēto institūciju pārstāvji un vairākas darba apspriedes. Plāns apstiprināts ar vides ministra 13.11.2007. rīkojumu Nr.683. Pārskatot pirmajā lūša sugas aizsardzības plānā norādītos sugas aizsardzības pasākumus, konstatēts, ka gandrīz visus pasākumus ir izdevies realizēt.

Uzsākta smilšu krupja *Bufo calamita* sugas aizsardzības plāna izstrāde, kuru plānots pabeigt 2008.gadā. Smilšu krupja sugas aizsardzības plāna izstrāde ir tematiski saistīta ar 2007.gadā izstrādātajiem smilšu krupim veidoto dabas liegumu dabas aizsardzības plāniem.

Papildus tam uzraudzīts arī Latgales ekoloģiskās biedrības realizētais purva bruņurupuča *Emys orbicularis* sugas aizsardzības plāna izstrādes process. Šo plānu paredzēts pabeigt 2008.gada sākumā.

4.MIKROLIEGUMI

2007.gadā turpināts darbs pie 2006.gadā ierosināto mikroliegumu izveides: 1 mikroliegums Preiļu rajonā un 3 mikroliegumi Krāslavas rajonā reto augu sugu aizsardzībai, kā arī 2 mikroliegumi Rīgas pilsētas teritorijā, mikroliegumu objekti ir biotops ar reto augu sugu un aizsargājamā putnu suga. 2007.gadā uzsākta arī jaunu mikroliegumu pieteikumu izskatīšana, kopumā ir ierosināti 6 mikroliegumi: 1 mikroliegums Dobeles rajonā aizsargājamai putnu sugai, 3 mikroliegumi Rīgas pilsētas teritorijā aizsargājamai bezmugurkaulnieku sugai un 2 mikroliegumi Daugavpils rajonā reto augu sugu aizsardzībai. Lai uzlabotu darba kvalitāti veikta agrāk iesniegto mikroliegumu dokumentācijas pārbaude, identificētas un novērstas nepilnības.

5. ĪADT UN SUGU DZĪVOTŅU APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI

Apsaimniekošanas pasākumiem Dabas aizsardzības pārvalde pārskata periodā reto un īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu, kā arī aizsargājamo biotopu uzturēšanas un atjaunošanas pasākumiem veltījusi ievērojamus finansiālus resursus. Ir veikta pļavu pļaušana, krūmu ciršana un atvašu pļaušana vai noganīšana un cita specifiska biotopu uzturēšana un atjaunošana 13 ĪADT: DP "Dvietes paliene", DP "Piejūra", DL "Užavas augštece", DL "Gudenieki", DL „Mežmuižas avoti", DL „Mazie Kangari", DL „Kalnciema pļavas", DL „Raķupes ieleja", DL „Durbes ezera pļavas", AAA „Vestiena" un AAA "Veclaicene". Kopumā darbi veikti vairāk kā 170 ha platībā.

Papildus tam veikta putnu būru izlikšana īpaši aizsargājamām pūču sugām – urālpūcei un apodziņam (kopā izlikti 25 būri), veikti biotehniskie pasākumi krūmu čužas vitalitātes atjaunošanai un iepriekšējā gada veikto pasākumu novērtējums DL „Čužu purvs". Lai nodrošinātu ilglaicīgu ĪADT apsaimniekošanu (un arī samazinātu apsaimniekošanai nepieciešamās izmaksas ilgstošā laika periodā) uzsākta lielo zālēdāju aploka izveidošana DL „Gudenieki".

Veikti arī vairāki pasākumi sugu dzīvotņu aizsardzībai. Veikta 3 ugunskrupju *Bombina bombina* apdzīvoto biotopu (dīķu) kopšana – atēnošana, tīrīšana. Uzstādītas 10 mākslīgās ligzdas zivjērglim *Pandion halietus*. Atēnoti 7 lapkoku praulgrauža *Osmoderma eremita* apdzīvotie ozoli. Veikta Ciemeļupes caurtekas tīrīšana AAA „Ādaži" teritorijā.

5.1.INFRASTRUKTŪRAS OBJEKTU UN INFORMĀCIJAS STENDU IZVEIDE ĪADT

Dabas izziņas un vides izglītības infrastruktūras objektu veidošana un uzturēšana veikta 8 (neskaitot dabas pieminekļus) teritorijās - DL „Gudenieki", DL „Mežmuižas avoti", DL „Mazie Kangari", DL „Dēliņkalns", DL „Babītes ezers", DP „Piejūra", DP „Embūte" un AAA „Veclaicene". Dabas izziņas takas uzturētas un labiekārtotas DL „Gudenieki", DL „Mežmuižas avoti" un AAA „Veclaicene" teritorijās kopā aptuveni 7 km garumā. Uzturēti 9 agrāk izliktie stendi, kā arī izveidoti un izlikti jauni stendi – viens DL „Mežmuižas avoti" un 8 DP „Piejūra". DL „Babītes ezers" iezīmētas dabā sezonas un stingrā režīma zonas (70 informatīvās zīmes).

Turpinot iepriekšējos gados uzsākto ĪADT robežu iezīmēšanu dabā, uzstādītas 80 ĪADT robežzīmes („ozollapas") – 30 DP „Embūte", 5 DL „Mazie Kangari" un 45 DP „Piejūra".

DP „Piejūra” veikta arī papildus teritorijas robežu marķēšana ar zaļi-balti-zaļi krāsojumu uz 60 kokiem.

Aktivitātes, kas veiktas DP „Piejūra” – veiktas LVAF atbalstītā projekta „Dabas aizsardzības plāna ieviešana II kārta dabas parkā „Piejūra”” ietvaros.

Tabulā Nr.2. sistematizēti Dabas aizsardzības pārvaldes un Latvijas Vides aizsardzības fonda finansētie apsaimniekošanas pasākumi

Nr.	Teritorija	Veiktie pasākumi	Izpildītājs/Līguma summa
1.	DL „Durbes ezera pļavas”	Krūmu un krūmu atvašu ciršana pļavās, 3,1 ha; pļavu pļaušana 11 ha	Lilija Kronberga / Ls 1460,00
2.	DP „Embūte”	Robežzīmju izgatavošana un uzstādīšana, 30 gab.	SIA „Kamenes” / Ls 495,60
3.	DL „Užavas augštece”	Pļavu pļaušana 36,1 ha	z/s „Bērzlejas” / Ls 4117,00
4.	DL „Raķupes ieleja”	Krūmu un krūmu atvašu ciršana pļavās, 19,4 ha	Hans Herbst / Ls 5750,02
5.	DL „Čužu purvs”	Krūmu čužas saglabāšanai nepieciešami biotehniskie pasākumi (apgriešana) un iepriekšējā gadā veikto pasākumu novērtēšana	SIA „Biota” / Ls 130,00
6.	DL „Kalnciema pļavas”	Krūmu un krūmu atvašu ciršana pļavās, 5,8 ha un 7 ha; pļavu pļaušana 23 ha	Aleksandra Sumska / Ls 2131,50
7.	DL „Babītes ezers”	Funkcionālo zonu iezīmēšana dabā, 70 zīmes	z/s „Alata D” / Ls 800,00
8.	AAA „Ādaži”	Ciemeļupes caurtekas tīrīšana	Tenis Pīpkalējs / Ls 300,00
9.	DP „Piejūra”	Krūmu un krūmu atvašu ciršana pļavās, 2 ha; pļavu pļaušana 0,5 ha; jaunu stendi izveidošana, 8 gab.; robežzīmju izgatavošana un uzstādīšana, 45 gab.; teritorijas robežu marķēšana ar zaļi-balti-zaļi krāsojumu uz 60 kokiem	Dabas aizsardzības pārvalde, Inese Skamane, Uģis Bisenieks, Ilze Ķirse, SIA „Flexpro”, SIA „Saava-LV”, SIA „Serviss Dole” / Ls 8000,00 (LVAF projekta kopējais finansējums)
10.	AAA „Vestiena”	Krūmu un krūmu atvašu ciršana pļavās, 1,3 ha, 1,4 ha, 1,8 ha un 1 ha; pļavu pļaušana 1,3 ha, 1,4 ha, 1,1 ha un 4,5 ha	Andrejs Laukmanis, / Ls 202,50, Pēteris Ločmelis, / Ls 200,00, Voldemārs Ļaudaks, / Ls 226,00, Aivars Milnis / Ls 790,00
11.	DL „Gudenieki”	Kadiķu pļavu noganīšana 1 ha; lielo zālēdāju aploka izveidošana (1. etaps); takas uzturēšana un labiekārtošana 3 km	Gudenieku pagasta padome, / Ls 2000,00 Dabas aizsardzības pārvalde
12.	DL „Mazie Kangari”	Smiltāju esparsetes pļavas pļaušana 0,9 ha; robežzīmju izgatavošana un uzstādīšana, 5 gab.	Allažu pagasta padome, / Ls 500,00, Dabas aizsardzības pārvalde

13.	DL „Mežmuižas avoti”	Lielo ozolu atbrīvošana no apauguma 0,7 ha; takas uzturēšana un labiekārtošana 1,5 km; jaunu stendi izveidošana, 1 gab.	
14.	AAA „Veclaicene”	Mazā ērgļa barošanās un griežu ligzdošanas biotopu uzturēšana – noganīšana, krūmu ciršana veidojot mozaīkveida ainavu 9 ha; takas uzturēšana un labiekārtošana 3 km; Stendu uzturēšana, 3gab.	z/s „Mauriņi” / Ls 480,00
15.	DL „Dēliņkalns”	Stendu uzturēšana, 1gab.	Dabas aizsardzības pārvalde
16.	DP „Dvietes paliene”	Krūmu un krūmu atvašu ciršana pļavās, 4,2 ha; pļavu pļaušana 4,2 ha un 27,4 ha	Mārtiņš Seržants / Ls 2464,72
17.	Daugavpils rajons	Ugunskrupja biotopu – dīķu kopšana (atēnošana, tīrīšana) 3 gab.	Latgales Ekoloģiskā biedrība / Ls 720,00
18.	Dažādas vietas	Zivjērgļu mākslīgo ligzdu izgatavošana un uzstādīšana 10 gab.	Latvijas Dabas fonds
19.	Bauskas rajons	Lapkoku praulgrauža biotopu kopšanu (koku atēnošanu) 7 gab.	Latvijas Entomoloģijas biedrība / Ls 780,00
20.	Dabas pieminekļi - dižkoki	Stendu uzturēšana, 5gab.	Dabas aizsardzības pārvalde
21.	Dažādas teritorijas	Putnu būru izlikšana īpaši aizsargājamām pūču sugām – urālpūcei, apodziņam (25 būri)	Dabas aizsardzības pārvalde, ornitologi

Ar Latvijas Vides aizsardzības fonda finansiālu atbalstu projektu „Drošības sistēmas ierīkošana Embūtes ekotūrisma informācijas un izglītošanas centrā” un „Embūtes ekotūrisma informācijas un izglītošanas centra iekārtošana” ietvaros 2007.gadā pilnībā iekārtota vecā muižas ēka Liepājas rajona Embūtes pagastā, kas rekonstruēta ar ERAF līdzfinansējuma palīdzību. Iegādātas mēbeles, biroja tehnika, semināru rīkošanai nepieciešamais aprīkojums, virtuves aprīkojums, kā arī diennakts videonovērošanai un mobilajai informēšanai nepieciešamās iekārtas un programmatūra, ierīkota videonovērošanas un apsardzes sistēma. Ēka tiks izmantota kā ekotūrisma informācijas un izglītošanas centrs, tajā tiks iekārtotas ekspozīciju zāles, Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieku darba telpas, iespēja rīkot seminārus, veikt apmācības, izglītot gan tūristus, gan vietējos uzņēmējus, lai mazinātu tūrisma slodzes negatīvo ietekmi uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, motivētu saudzēt dabu.

6.DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES IZSNIEGTĀS ATĻAUJAS UN VAŠINGTONAS KONVENCIJAS IEVIEŠANA

6.1.ATĻAUJAS

2007.gadā Dabas aizsardzības pārvalde realizēja virkni funkciju, kas tai ir deleģētas Latvijas normatīvajos aktos, lai izdotu atļaujas:

- CITES atļaujas un sertifikāti;
- nemedījamo sugu indivīdu iegūšanai;
- zvejai īpašos nolūkos vai zinātniskās izpētes nolūkos;
- dzīvnieku izcelsmes produktu ieguvei vai sugas selekcijai izmantojamo savvaļas nemedījamo dzīvnieku turēšanai nebrīvē;
- savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvē un savvaļas dzīvnieku kolekciju izveidošanai.

Tabulā Nr.3. sistematizētas 2007.gadā Dabas aizsardzības pārvaldes izsniegtās atļaujas

Atļauju veids	**2007.gadā izdoto atļauju skaits**
CITES importa un (re)eksporta atļaujas	275
CITES sertifikāti	19
Atļaujas savvaļas nemedījamo sugu ieguvei un reintrodukcijai	23
Atļaujas nemedījamo sugu dzīvnieku turēšanai iežogotās platībās, kuri izmantojami dzīvnieku izcelsmes produktu ieguvei vai sugas selekcijai	14
Atļaujas savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvē un savvaļas dzīvnieku kolekciju izveidošanai	9
Atļaujas zvejai īpašos nolūkos un zinātniskās izpētes nolūkos	85

6.2.VAŠINGTONAS KONVENCIJAS (CITES) IEVIEŠANA LATVIJĀ

2007.gadā CITES pārvaldības un atļauju daļas darba apjomi ir būtiski palielinājušies – ir pieaugusi dokumentu plūsma gan ar republikas iestādēm, organizācijām un iedzīvotājiem, gan starptautiskā sarakste. Samērā daudz laika veltīts nemedījamo dzīvnieku, kolekciju un iežogoto platību jautājumiem, tai skaitā kontrolēm un dažādām konsultācijām, bet CITES ieviešana ir aizņēmusi lielāko daļu laika, jo paralēli pamatdarbībai papildināta informācija DAP mājas lapā, gatavoti materiāli sabiedrības informēšanai, gatavotas dažādas atskaites un ziņojumi.

CITES atļaujas un sertifikāti

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2007.gadā turpina pieaugt DAP izsniegto CITES atļauju un sertifikātu skaits (skat.3.tab., 4.att.). 2007.gadā CITES atļauju skaits pieaug galvenokārt pateicoties kosmētisko līdzekļu, kuru sastāvā ietilpst medicīniskās dēles ekstrakts, importa pieaugumam Latvijā, kā arī turpina pieaugt dažādu ekskluzīvu izstrādājumu no rāpuļu ādām imports. CITES īpatņu eksports no Latvijas uz valstīm, kas nav ES dalībvalstis, notiek reti un nav uzskatāms par būtisku. Dzīvos CITES īpatņus pārvadā nelielā skaitā vienīgi Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs un Rīgas Cirks. CITES atļaujas 2007.gadā izsniegtas tikai dzīvnieku valsts īpatņiem. Sertifikāti izsniegti nelielā skaitā – galvenokārt dzīvu īpatņu pārvietošanai Eiropas Savienībā.

Dabas aizsardzības pārvalde kā CITES uzraudzības iestāde sniedz arī atzinumus par aizturētajiem CITES īpatņiem. 2007.gadā sniegto atzinumu skaits trīskāršojies salīdzinājumā ar 2006.gadu, jo Latvijas muitas darbinieku konfiscēto CITES īpatņu skaits ir būtiski pieaudzis. Lielāko daļu konfiscēto priekšmetu veido tūristiem konfiscētie suvenīri un kosmētiskie līdzekļi, kuru sastāvā ietilpst izejvielas no brūnā lāča, kuru komerciāla izmantošana Eiropas Savienībā ir aizliegta. Pieaugošais konfiskāciju skaits liecina par pieaugošo labklājības līmeni, kā arī par nepieciešamību vairāk informēt sabiedrību par CITES.

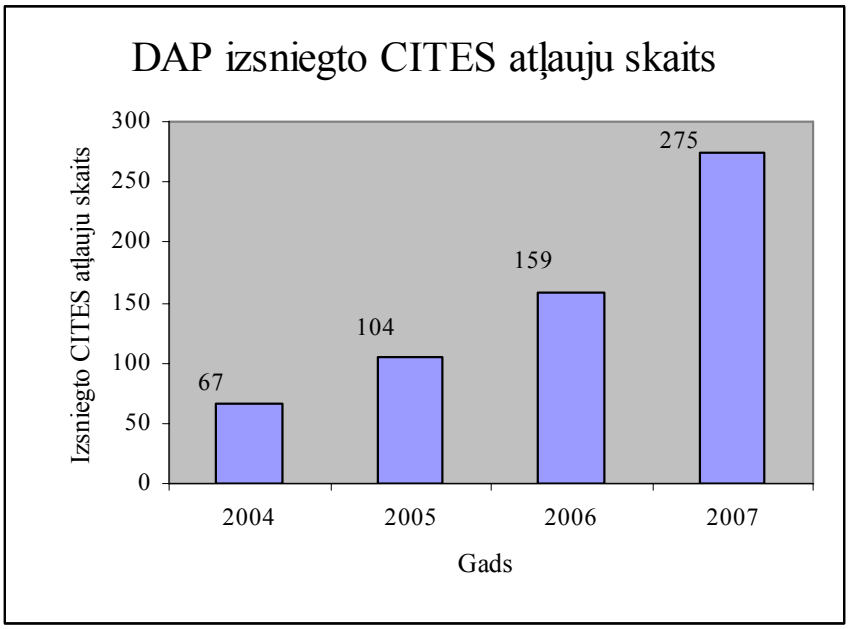

4.Att. Dabas aizsardzības pārvaldes izsniegto CITES atļauju skaits no 2004.-2007.gadam.

Sadarbība ar Latvijas institūcijām

Vienlaicīgi CITES pārvaldības un atļauju daļas darbinieki ir centušies uzlabot sadarbību ar Latvijas institūcijām, kuru viens no darbības uzdevumiem ir CITES nosacījumu ieviešana un kontrole – Vides ministriju, zinātniskajām institūcijām (Latvijas Dabas muzejs, LU Bioloģijas Institūts, LU Bioloģijas fakultāte) un ieviešanas institūcijām (Valsts vides dienests, VID Galvenā muitas pārvalde), kā arī Rīgas Nacionālo zooloģisko dārzu. Zemāk izklāstīti nozīmīgākie notikumi sadarbības jomā ar Latvijas institūcijām par CITES 2007.gadā.

2007.gadā visām VID reģionālajām iestādēm nosūtītas jaunās veidlapas „Paziņojumam par importu", kā arī nodrukātas visas pārējās nepieciešamās CITES dokumentu veidlapas, ko nosaka Komisijas Regula Nr.865/2006. Regulāri galvenajai muitas pārvaldei elektroniski nosūtīta informācija par aktualitātēm CITES ieviešanā citās ES valstīs, kā arī DAP ir iesaistījies EU-TWIX tīkla darbībā (elektroniska informācijas apmaiņa starp ES valstu CITES institūcijām).

Kā jau minēts iepriekš, 2007.gadā Dabas aizsardzības pārvalde koordinēja CITES īpatņu ekspertīzes veikšanu. 2007.gadā tika noslēgts sadarbības līgums starp Dabas aizsardzības pārvaldi un Latvijas Biomedicīnas pētījumu centru par CITES īpatņu DNS noteikšanu, kā rezultātā Latvijas speciālisti konstatēja liela daudzuma viltota melnā kaviāra ievešanu.

7.maijā organizēja Latvijas CITES zinātnisko institūciju sanāksmi ar mērķi paaugstināt zinātnisko iestāžu lomu CITES ieviešanā un paātrināt komunikācijas iespējas starp Dabas aizsardzības pārvaldi un šīm iestādēm.

1.jūnijā Dabas aizsardzības pārvaldes telpās notika tikšanās ar Valsts policijas un VVD pārstāvjiem, lai pārrunātu dažādus jautājumus par CITES ieviešanas un kontroles mehānismu attīstību, kā arī 27.novembrī notika tikšanās ar Dzelzceļa policijas, Galvenās muitas pārvaldes, Sanitārās robežinspekcijas un VVD pārstāvjiem, lai uzlabotu savstarpējo sadarbību. Dažādas tikšanās atsevišķi ar valsts vides dienesta pārstāvjiem saistībā ar CITES ieviešanu 2007.gadā notika vairākkārt.

Tika uzsākta sadarbība ar Vides ministriju, lai izstrādātu nepieciešamos Ministru kabineta noteikumus par CITES īpatņu reģistrēšanu un marķēšanu.

Sadarbība ar ārvalstīm un Eiropas Komisiju

2007.gadā turpinājās Dabas aizsardzības pārvaldes sadarbība ar ES dalībvalstīm, CITES Sekretariātu un Eiropas Komisiju, uzturot regulāru saraksti, gan arī sniedzot atskaites un iesaistoties nepieciešamo pētījumu veikšanā. Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā Gunta

Gabrāne un Gita Rudzīte Eiropas Komisijai un CITES sekretariātam sagatavoja un nosūtīja ikgadējo atskaiti par CITES atļaujām, kā arī divgadu atskaiti par 2005.-2006.gadiem, kā arī regulāri piedalījās darba grupu sanāksmēs Briselē.

Gunta Gabrāne un Gita Rudzīte 2007.gada jūnijā pārstāvēja Latviju CITES dalībvalstu 14.konferencē Nīderlandē, Hāgā. Konferences laikā tika pieņemti svarīgi un dalībvalstis saistoši lēmumi, uzlaboti kontakti ar ārvalstu kolēģiem, kā arī popularizēts Latvijas vārds, izplatot atstarotājus ar CITES un Latvijas simboliku.

2007.gada martā tika sagatavota un nosūtīta atskaite sekretariātam par likumdošanu, kas ievieš CITES nosacījumus Latvijā, kas deva iespēju Latvijai piešķirt 1.līmeņa ieviešanas statusu CITES nosacījumu ieviešanā. 2007.gadā turpinājās DAP sadarbība ar ES dalībvalstīm, CITES Sekretariātu, Eiropas Komisiju, TRAFFIC un citām sabiedriskām organizācijām, uzturot regulāru saraksti, sniedzot atskaites un ziņojumus, iesaistoties nepieciešamo pētījumu veikšanā, kā arī rediģējot tulkojumus par CITES latviešu valodā.

Lai paaugstinātu CITES pārvaldības un atļauju daļas darbinieku profesionālo izaugsmi, 2007.gada rudenī tika organizēts pieredzes apmaiņas braucienā uz Portugāli, kur Dabas aizsardzības pārvaldes pārstāji piedalījās Portugāles CITES uzraudzības, CITES zinātniskās institūcijas un Portugāles policijas un muitas pārstāvju rīkotājās darba grupās, kā arī apmeklēja dzīvnieku patversmes kur izmitināti konfiscētie CITES īpatņi.

6.3.IEŽOGOTĀS PLATĪBAS UN SAVVAĻAS DZĪVNIEKU KOLEKCIJAS

Atļauju izsniegšana

2007.gadā izsniegtas 9 atļaujas savvaļas dzīvnieku kolekciju veidošanai un 14 atļaujas savvaļas nemedījamo dzīvnieku turēšanai iežogotās platībās. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, izsniegto atļauju skaits ir pieaudzis. Iežogotajās platībās, kurām Dabas aizsardzības pārvalde izsniegusi atļaujas 2007.gadā, pārsvarā plānots audzēt dambriežus un muflonus, kā arī kažokzvērus (šinšillas), strausus vai murkšķus.

Gita Rudzīte sniegusi informāciju VVD semināros par kolekciju un iežogoto platību jautājumiem, kas veicinājusi kontrolējošo iestāžu lomu nereģistrēto kolekciju un iežogoto platību samazināšanā.

Kolekciju un iežogoto platību apsekošana

2007.gada pavasarī un vasarā CITES pārvaldības un atļauju daļas darbinieki kopā ar RVP, PVD un VMD darbiniekiem apsekoja visas iežogotās platības un savvaļas dzīvnieku kolekcijas. Pārbaužu laikā nopietni atļauju nosacījumu pārkāpumi tika konstatēti 2 kolekcijās, no kurām vienā pārkāpumi šobrīd tiek novērsti, bet otra kolekcija nav saņēmusi atļaujas pagarinājumu, jo notiek tās labiekārtošana dzīvnieku vajadzībām.

Att. 5. Iežogoto platību apsekošanas objekts

6.4.NEMEDĪJAMO DZĪVNIEKU IEGUVE

Atļauju izsniegšana

2007.gadā izsniegtas 22 atļaujas savvaļas nemedījamo dzīvnieku ieguvei, kā arī 1 atļauja sarkanvēdera ugunskrupja *Bombina bombina* reintrodukcijai. Atļauju skaits salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem ir mazliet pieaudzis, jo uzsākti jauni zinātniskie pētījumi, kuru likumīgai veikšanai nepiecienāmas Dabas aizsardzības pārvaldes atļaujas, piemēram, mazo ērgļu *Aquila pomarina* populācijas papildināšanas projekts.

Tika noslēgs līgums ar Malakologu biedrību par ierobežoti izmantojamās īpaši aizsargājamās sugas parka vīngliemeža *Helix pomatia* ieguves kvotas noteikšanu 2008.gadam. 2007.gadā norisinājās konkurss par vīngliemežu ieguves kvotas piešķiršanu, kas pēc konkursa komisijas lēmuma tika sadalīts starp SIA „Pomatia Company" un SIA „Pārsla - 2".

2008.gadā plānots turpināt esošos darbus, pastiprinātu uzmanību veltot vīngliemežu vācējiem un novērtējot, kā tie ievēro atļauju nosacījumus, kā arī turpināt sadarbību ar Malakoloģijas biedrību kvotas noteikšanā.

6.5.ATĻAUJAS ZVEJAI ĪPAŠOS NOLŪKOS UN ZINĀTNISKĀS IZPĒTES NOLŪKOS

Atļauju izsniegšana

2007.gadā izsniegtas 85 atļaujas zvejai īpašos nolūkos un zinātniskās izpētes nolūkos. Citās aktivitātēs, kas saistītas ar zvejniecības jautājumiem, Dabas aizsardzības pārvalde iesaistījusies maz.

7. KOMPENSĀCIJAS (ATLĪDZĪBAS) PIEŠĶIRŠANA PAR SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IEROBEŽOJUMIEM ĪADT UN MIKROLIEGUMOS

Kopš 2006.gada 1.janvāra Dabas aizsardzības pārvalde kā atbildīgā institūcija veic atlīdzības izmaksu zemes īpašniekiem, kuru īpašums atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un šī iemesla dēļ īpašumā noteikti mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi.

Saskaņā ar likuma ”Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos” 6.panta pirmo daļu zemes īpašniekiem ir tiesības prasīt atlīdzību tikai par šādiem mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem:

- jebkādas mežsaimnieciskās darbības aizliegums visa kalendāra gada laikā;
- galvenās cirtes (izņemot kailcirtes) aizliegums visa kalendāra gada laikā;
- kopšanas cirtes aizliegums visa kalendāra gada laikā.

2007.gadā Dabas aizsardzības pārvaldē tika saņemti 174 iesniegumi atlīdzības saņemšanai. Pavisam pieņemti 300 lēmumi, no tiem 126 lēmumi par iesnieguma atbalstīšanu, 47 lēmumi par iesnieguma noraidīšanu un 127 lēmumi par atlīdzības apmēru.

Iesniegumu noraidīšanas iemesli:

- Īpašumam nav noteikti likumā paredzētie mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi.
- Ierobežojumi noteikti pirms zemes iegūšanas īpašumā.

2007.gadā kopumā zemes īpašniekiem atlīdzību izmaksai piešķirti Ls 1 321 938,53, bet izmaksāti Ls 626 108,57. Atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 21.marta noteikumu Nr.219 „Kārtība, kādā novērtē atlīdzības apmēru par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, kā arī izmaksā un reģistrē atlīdzību” 23.punktam, ja atlīdzības apmērs ir lielāks par 10 000 latu, tad atlīdzību izmaksā, veicot vairākus maksājumus. Pirmo maksājumu veic mēneša laikā pēc lēmuma par atlīdzības apmēru pieņemšanas, atlikušo atlīdzības daļu izmaksā nākamajos gados.

2007.gadā atlīdzība piešķirta kopumā par 1046,2 hektāru lielu platību. Kompensācijas apjoms katrā gadījumā ir atkarīgs no tā, cik vērtīga ir konkrētā mežaudze.

Par iespējām saņemt atlīdzību saskaņā ar likumu ”Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos” Dabas aizsardzības pārvalde regulāri informē sabiedrību gan centrālajos un vietējos laikrakstos, gan arī televīzijā un radio. Informācija pieejama arī Dabas aizsardzības pārvaldes mājas lapā www.dap.gov.lv

8.BUDŽETA INFORMĀCIJA

Valsts budžeta līdzekļu izlietojums (latos)

Tabula Nr.4

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	**862045**	**435013**	**435013**
1.1.	dotācijas	862045	435013	435013
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā):	**861528**	**435013**	**434976**
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	594542	391413	391376
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	300000		
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	294542	391413	391376
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	266986	43600	43600

Kopumā Dabas aizsardzības pārvalde 2007.gadā sekmīgi ir realizējusi tai uzticētos uzdevumus un izpildījusi savas finansiālās saistības un prasības.

9.PERSONĀLS

Informācija par amata vietu skaitu un faktisko vidējo darbinieku un ierēdņu skaitu pārskata periodā apkopota tabulā Nr.5.

Tabula Nr.5.

Rādītājs	2007
Štata vienību skaits Dabas aizsardzības pārvaldē	18
Iedalījums pēc statusa	
ierēdņi	9
darbinieki	9

Pārskata periodā Dabas aizsardzības pārvaldē strādājošo skaits sadalījumā pa vecuma un dzimuma grupām atspoguļots tabulā Nr.6.

Tabula Nr.6.

2.1. Vecums/dzimums (skaits)	Sievietes	Vīrieši
20-29 gadi	8	2
30-39 gadi	1	1
40-49 gadi	5	1
50-59 gadi	-	-
60-69 gadi	-	-
70 gadi un vairāk	-	-

Pārskata periodā Dabas aizsardzības pārvaldē strādājošo izglītības līmenis atspoguļots tabulā Nr.7.

Tabula Nr.7.

Izglītības līmenis	Darbinieku skaits		Ierēdņu skaits	
	Ir ieguvuši	Turpina studijas	Ir ieguvuši	Turpina studijas
Bakalaura grāds	1	2	-	-
Vairāki bakalaura grādi	-	-	-	-
Maģistra grāds	4	1	9	-
Vairāki maģistra grādi	-	-	-	-
Profesionālā augstākā izglītība	-	-	-	-
Doktora grāds	-	1	-	1
Kopā darbinieki ar augstāko izglītību	5		9	
Kopā darbinieki ar vidējo izglītību	2			

Pārskata periodā Dabas aizsardzības pārvaldes personāla mainības situācijas raksturojums atspoguļots tabulā Nr.8.

Tabula Nr.8.

	2007
Personu skaits, ar ko pārskata periodā pārtrauktas darba attiecības, kopā:	4
t.sk. ierēdņi	0
t.sk. darbinieki	4
Personu skaits, kas pārskata periodā ir bērna kopšanas atvaļinājumā, kopā:	1
t.sk. ierēdņi	0
t.sk. darbinieki	1
Personu skaits, ar ko pārskata periodā uzsāktas darba attiecības, kopā:	8
t.sk. ierēdņi	1
t.sk. darbinieki	7

9.1.PERSONĀLA IZGLĪTOŠANA UN KVALIFIKĀCIJAS PAAUGSTINĀŠANA

Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieku profesionālo kvalifikāciju raksturo gan izglītības līmenis, gan apmācība dažādos kursos un semināros. 14 darbiniekiem ir iegūta augstākā izglītība, 9 no tiem ir maģistra grāds, un divi turpina studijas doktorantūrā.

Dabas aizsardzības pārvaldē liela vērība tika pievērsta izglītošanas jautājumiem, lai darbinieki varētu sekmīgi realizēt iestādes uzdevumus, pārzinot likumdošanas jautājumus un administratīvo procesu iestādē. Pārskata periodā tika apgūti kursi Valsts administrācijas skolā - „Organizācijas vadība un motivācija", „ES strukturālo fondu projektu vadība", „Konfliktu vadīšana", „Administratīvais process iestādē", „Klientorientēta saskarsme", „Elektronisko dokumentu likumdošana", „Psihoemocionālās labklājības veicināšana darba vietā", „Efektīva rakstiskā komunikācija", „Telefonsarunu psiholoģija", „Ietekmējošā komunikācija: sadarbība ar žurnālistiem, PR, reklāmas instrumenti", „Cilvēktiesības", „Laika menedžments", „Valsts varas deleģēšana un sabiedrības līdzdalība", „Publiskā runa, sarunu un sapulču vadīšana".

Pārskata periodā Dabas aizsardzības pārvaldes kolektīvs organizējis komandas veidošanas un sadarbības veicināšanas semināru „ĪADT administrāciju, Latvijas vides aizsardzības fonda un Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieku sekmīgas sadarbības veicināšanas

iespējas", kā arī esam piedalījušies citu organizētajos pasākumos, piem., Teiču dabas rezervāta administrācijas organizētajās Vides ministrijas sporta spēlēs.

Nozīmīgs bija pašu organizēts seminārs „Dabas aizsardzības pārvaldes misija, vīzija un virzība", kur uzmanība tika vērsta uz savstarpējās sadarbības veicināšanu un saliedētas komandas veidošanu, kā arī iestādes misijas un vīzijas noformulēšanu.

Att.6. Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieces vīzijas formulēšanas mirklī

Gada nogalē veikta Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieku iepazīstināšana ar Latvijas ĪADT un apsaimniekošanas pasākumiem teritorijās. Pasākuma laikā apmeklēti DL „Melturu sils", „Dēliņkalns", „Korneti-Peļļi", AAA „Ziemeļgauja", „Veclaicene" un vairāki dabas pieminekļi. Dabas aizsardzības pārvaldes personāla kvalifikācija tika celta arī LVAF projekta „Dabas aizsardzības plānu izstrādes procesā iesaistīto institūciju pārstāvju kvalifikācijas paaugstināšana" ietvaros.

10.KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

10.1.PASĀKUMI, KAS VEIKTI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI

Sabiedrības informēšana ir svarīgs faktors ilgtspējīgas vides veidošanā un dabas daudzveidības saglabāšanā, pārskata periodā šim faktoram pārvalde ir pievērsusi īpaši lielu uzmanību.

Tādēļ ar aktuālāko informāciju par norisēm dabas aizsardzībā regulāri tiek papildināta Dabas aizsardzības pārvaldes mājas lapa www.dap.gov.lv. Apkopotu informāciju par Dabas aizsardzības pārvaldes aktivitātēm un citām aktualitātēm dabas aizsardzībā regulāri saņem arī DAP mājas lapas vēstkopas abonenti. Mājas lapā tiek paziņots par gaidāmajām dabas aizsardzības plānu izstrādes sanāksmēm, apkopoti preses raksti par dabas aizsardzības tēmām, regulāri ievietota aktuālā informācija par Dabas aizsardzības pārvaldes aktualitātēm. Pārskata periodā tika aktivizēta mājas lapas krieviskā versija, kā arī papildināta angļu versija, tādēļ tagad ar Dabas aizsardzības pārvaldes mājas lapas saturu ir iespējams iepazīties trīs valodās.

Dalība apvienotajā ĪADT PI stendā tūrisma gadatirgū „Balttour 2007" bija iespēja informēt ceļot gribētājus par tūrisma iespējām ĪADT un par dabai draudzīgu tūrismu. Dabas aizsardzības pārvaldes piedalījās centrālajā „Meža dienu 2007" pasākumā Mežaparkā ar informatīvo stendu Dabas aizsardzība mežā.

Sadarbībā ar Valsts meža dienesta Konsultāciju un pakalpojumu centru pārvalde piedalījās Madonas mazās meža grāmatas atvēršanas pasākumā, nodrošinot izglītojošu aktivitāšu kopumu par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju zīmi „Ozollapu" Madonas rajona skolēniem.

Jau tradicionālajās „Putnu dienās 2007" pārvalde piedalījās Latvijas dabas muzeja un Rīgas nacionālā zooloģiskā dārza veidotā fotokonkursa „Mans putns" organizēšanā un izstādes atklāšanā Latvijas dabas muzeja telpās , kā arī 14. un 15.aprīlī sadarbībā ar Rīgas Nacionālo zooloģisko dārzu organizēja „Dzeņa darbnīcu" Rīgas Nacionālajā Zooloģiskajā dārzā, kur katrs interesents varēja izgatavot putnu būrīti sīkajiem dobumperētājiem, dzeguzēm un pūcēm. Izgatavoto būrīti varēja ņemt sev līdzi, bet tie, kas tika atstāti Rīgas Nacionālajā Zooloģiskajā dārzā, vēlāk tika izlikti ĪADT visā Latvijā.

Att. 7. „Dzeņa darbnīcas" meistari

Vairākas aktivitātes sabiedrības informēšanas jomā tika veltītas Starptautiskajai bioloģiskās daudzveidības dienai 22.maijam. Tieši 2007.gadā Riodežaneiro konvencijai par dabas daudzveidības saglabāšanu apritēja 15.gadi, tādēļ sadarbībā ar Latvijas Dabas fondu Dabas aizsardzības pārvalde piedalījās Dabas Daudzveidības Avīzes izdošanā, kas iznāca 22.maijā kā pielikums Latvijas Avīzei un apkopoja dažādus informatīvus rakstus par dabas daudzveidību Latvijā. Papildus šim izdevumam Dabas aizsardzības pārvalde piedalījās arī mediju semināra organizēšanā 22.maijā. Semināra mērķis bija apmācīt par dabu rakstošos žurnālistus dabas daudzveidības saglabāšanas nozīmes izprašanā, lai rosinātu viņus aktualizēt dabas aizsardzības tēmas Latvijas presē un citos medijos.

Pastāvīgi tika nodrošināta visa nepieciešamā informācija presei, piem., LTV7 raidījumam „Zaļais īpašums", dažādiem laikrakstiem kā Latvijas Avīze, Diena un radio programmām.

Pārskata periodā izdoti vairāki informatīvie materiāli kā plakāts „Dabas simboli 2007", plakāts sērijā „Katram savu māju – Dzīvais koks". Sadarbībā ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību sagatavoti bukleti par lielajiem meža dobumperētājiem un plakāts „Gada putns 2007".

10.2.SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA PAR CITES

CITES jeb Vašingtonas konvencija ir „Par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām". Konvencijas mērķis ir aizsargāt apdraudēto savvaļas dzīvnieku un augu sugas no strauji augošās starptautiskās tirdzniecības, kuras rezultātā daudzas augu un dzīvnieku sugas ir nonākušas līdz iznīcības robežai. Augi un dzīvnieki tiek izņemti no to dabiskās vides un nogalināti, lai no tiem gatavotu dažādus suvenīrus, piemēram, krokodilādas somiņas un citus izstrādājumus.

2007.gadā tiek aizsākta tradīcija, organizējot „CITES dienu", kuras laikā 14.februārī Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza Tropu mājā Vides ministrs Raimonds Vējonis pasniedza atzinības rakstus tiem muitas darbiniekiem, kas veikuši ieguldījumu CITES nosacījumu ieviešanā Latvijā. Šis pasākums guva lielu sabiedrības atsaucību un plaši tika atspoguļots presē un televīzijā. Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieces iesaistījās arī dažādu pasākumu saistībā ar CITES, piemēram, izstāde „Galapagu salas – ceļo un domā", organizēšanā Latvijas Dabas muzejā.

17.oktobrī viesu namā „Turbas" Ikšķiles lauku teritorijā Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieces kopā ar Valsts vides dienesta pārstāvi izglītoja muitas darbiniekus seminārā par CITES. Sadarbība notika arī ar mācību iestādēm. Kā galveno aktivitāti var minēt Guntas Gabrānes un Gitas Rudzītes iesaistīšanos RTU Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūta lekciju ciklā muitas darbiniekiem par CITES nosacījumu ieviešanu Eiropas Savienībā. Paralēli Gita Rudzīte arī konsultēja vairāku zinātniski-pētniecisko darbu izstrādi par CITES.

Lai veicinātu sekmīgu CITES nosacījumu ieviešanu, 2007.gadā sabiedrības informēšanai un izglītošanai Dabas aizsardzības pārvalde ir piesaistījusi papildus finanšu līdzekļus un realizējot divus LVAF finansētus projektus „Informatīvo vitrīnu izveide par CITES konvencijā iekļautajām sugām" un „Informatīvā akcija par tirdzniecību ar Latvijā aizsargājamām augu sugām". Projektu ietvaros tika izveidoti vairāki izdales materiāli, informatīvi kabatas kalendāri, buklets „Nošauj mani un tev būs suvenīrs." latviešu un krievu valodās, kurā iekļauts īss un konspektīvs apraksts par dzīvniekiem, kā arī to izstrādājumi. CITES konvencijas panākumi atkarīgi no katra cilvēka rīcības, īpaši tūristi var kļūt par savvaļas augu un dzīvnieku kontrabandistiem, pašiem to nezinot.

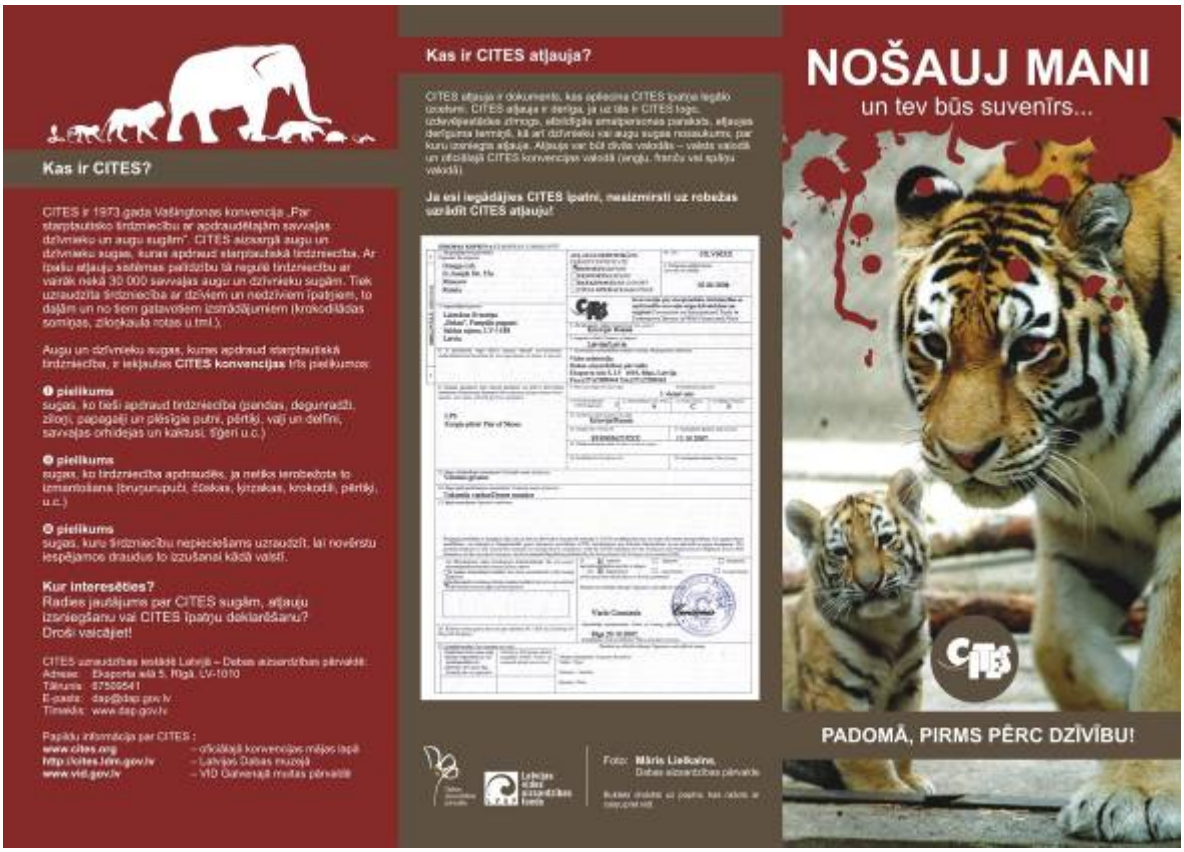

Att. 8.Buklets „Nošauj mani un tev būs suvenīrs."

Att. 9 Kabatas kalendārs „Dzeltensvītru dendrobats."

Projekta ietvaros tika izgatavotas, uzstādītas un iekārtotas vairākas izglītojošas CITES vitrīnas muitas punktos Rīgā, Terehovā, Grebņevā, Pāterniekos, bet Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza Tropu mājā esošā CITES vitrīna tika atjaunota, kā arī tika atjaunoti CITES materiāli. Latvijas Dabas muzeja CITES īpatņi turpmāk tiks marķēti ar īpašām

uzlīmēm, kas tapušas „Informatīvo vitrīnu izveide par CITES konvencijā iekļautajām sugām” projekta ietvaros.

Att.10. Pātarnieku muitas punktā izveidotā vitrīna un bukletu stends

LVAF projekta „Informatīvā akcija par tirdzniecību ar Latvijā aizsargājamām augu sugām” ietvaros tika pievērsta uzmanība arī tirdzniecībai ar apdraudētajām augu sugām, nodrukājot divdaļīgu plakātu, kas tika izplatīts kontrolējošajās iestādēs un ĪADT, kas izceļas ar lielu floras daudzveidību. Akcijas laikā pirms vasaras saulgriežiem tika organizēts seminārs Valsts vides dienesta un pašvaldības policijas darbiniekiem par apdraudētajām augu sugām un vairāki reidi tirdzniecības vietās, kā arī veikta informatīva kampaņa zāļu tirdziņa laikā.

LVAF projekta „Rokasgrāmatas par nepieciešamo atļauju iegūšanas kārtību izveide” ietvaros tika izdota grāmata, kur ar piemēriem, skaidrojumiem un atļauju paraugiem ir uzskatāmi informēti atļauju iesniedzēji par kārtību kādā var saņemt un kādām darbībām ir nepieciešamas atļaujas.

10.3.SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA PAR ĪADT

Tā kā dabas aizsardzība ir visas sabiedrības darbs, tad ĪADT apsaimniekošanā vides izglītības pasākumos tika iesaistīta arī sabiedrība. Sabiedrības iesaistīšana notika gan sniedzot informāciju ar mediju starpniecību (TV raidījumā „Zaļais īpašums", „Vides fakti" u.c.), gan organizējot ekskursijas, gan iesaistot zemju īpašniekus individuāli vai talku veidā (pūču būru izlikšanas pasākumos, pļavu atjaunošanā DP „Piejūra" u.c.).

Turpināta arī iepriekšējos gados uzsākta sadarbība ar Allažu pagasta padomi, Latvijas Entomoloģijas biedrību un Latvijas Dabas fondu u.c., lai nodrošinātu informatīvo materiālu izplatīšana un sabiedrības motivēšanu praktisko dabas un sugu aizsardzības pasākumu veikšanai.

DAP darbinieki ar ziņojumiem par dažādām dabas aizsardzības tēmām ir piedalījušies arī dažāda līmeņa pasākumos - 2. Starptautiskajā konferencē "Bioloģiskās daudzveidības izpētes un aizsardzības problēmas Baltijas reģionā" Daugavpilī, LU Bioloģijas fakultātes doktorandu semināros, kā arī sagatavojuši vai piedalījušies zinātnisko publikāciju sagatavošanā par īpaši aizsargājamām dzīvnieku sugām (medicīnas dēle *Hirudo medicinalis*, spilgtā purvuspāre *Leucorrhinia pectoralis*, spožā skudra *Lasius fuliginosus*).

Att. 11. Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju karte

2007.gada nogalē Dabas aizsardzības pārvalde ar Latvijas vides aizsardzības fonda un SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta" finansiālu atbalstu „Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju kartes izdošana" projekta ietvaros ir izdevusi karti ar Latvijas īpaši aizsargājamām

dabas teritorijām. Karte kalpo kā informatīvs materiāls, kurā var uzzināt ne tikai īpaši aizsargājamo dabas teritoriju atrašanās vietu, bet arī katras teritorijas platību, teritoriju kopējo skaitu, kā arī īsu aprakstu par katru no astoņām īpaši aizsargājamo dabas teritoriju kategorijām. Karte izdota mērogā 1:400 000, tirāža – 2500 eksemplāri. Mērķauditorija – skolēni, studenti, izglītības iestāžu mācību spēki.

10.4.SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

Sadarbībā ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību ir izdoti informatīvie materiāli. Atkārtoti izdota brošūra „Putnu mākslīgās ligzdvietas. Būrīši zīlītēm, mušķērājiem, baltajai cielavai, mājas strazdam, svīrei, erickiņam un dzeguzei". Sērija turpināta izdodot brošūru „Putnu mākslīgās ligzdvietas. Būri meža pūcei, urālpūcei, apodziņam, bikšainajam apogam, meža balodim un zaļajai vārnai", kur doti vērtīgi norādījumi pareizai būrīšu izgatavošanai, kā arī plakāts „Melnā dzilna – Gada putns 2007".

Sadarbojoties ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību, Latvijas Entomoloģijas biedrību, Latvijas Botāniķu biedrību, Latvijas Mikologu biedrību, Latvijas Dendrologu biedrību, Latvijas Malakoloģijas biedrību kā arī ar Latvijas Dabas muzeju tapis plakāts „Dabas simboli 2007", kas jau otro gadu aktualizē biedrību nominētos dabas simbolus un ir guvis ļoti plašu atsaucību Latvijas skolās.

Att. 12. Plakāts „Dabas simboli 2007"

11.DARBĪBA EUROPARC FEDERĀCIJĀ

Šis Dabas aizsardzības pārvaldei kā EUROPARC Federācijas Ziemeļvalstu un Baltijas valstu reģionālā atzara prezidējošai organizācijai bija otrais gads. Sākotnēji šīs organizācijas statūti paredzēja, ka prezidentūras periods ir divi gadi, taču, kad Dabas aizsardzības pārvalde pēc viena gada veiksmīga darba saņēma vispārēju atzinību no biedru organizācijām, tika nolemts ierosināt statūtos veikt grozījumus un pagarināt prezidentūras periodu. Šāds ierosinājums guva atbalstu un 2007.gada sākumā tika apstiprināti grozījumi organizācijas statūtos, kas paredz, ka prezidentūras periods turpmāk būs trīs gadi.

2007.gada sākumā veiksmīgas starptautiskas sadarbības rezultātā Dabas aizsardzības pārvalde saņēma finansējumu no EUROPARC Federācijas Vācijas reģionālā atzara, lai izveidotu interneta lapu Ziemeļvalstu un Baltijas valstu atzara vajadzībām. Dabas aizsardzības pārvalde organizēja interneta lapas dizaina radīšanu un programmēšanu, kā arī pēc lapas izveidošanas ir uzņēmusies tās administrēšanu. Internet lapa tika padarīta publikai pieejama 2007.gada maijā un kopš tā laika tiek regulāri atjaunota un uzturēta kārtībā. Lapa apskatāma šeit: http://www.europarc-nb.org/

2007.gada laikā EUROPARC Ziemeļvalstu un Baltijas valstu reģionālajam atzaram tika noorganizētu divi semināri. Pirmais no tiem notika Fulufjallet nacionālajā parkā Zviedrijā maija beigās. Tā tēma bija „Ilgtspējīgs tūrisms Ziemeļvalstu un Baltijas valstu īpaši aizsargājamās dabas teritorijās". Seminārā piedalījās vairāk nekā 40 cilvēku no 10 valstīm. Seminārā savā pieredzē dalījās dažādi eksperti no īpaši aizsargājamām dabas teritorijām no Eiropas un Kanādas. Organizētāji pēc pasākuma saņēma labas atsauksmes no dalībniekiem. Semināra apraksts un prezentācijas pieejamas EUROPARC Ziemeļvalstu un Baltijas valstu reģionālajam atzara interneta lapā.

Otrs seminārs šajā gadā notika augusta beigās Latvijā, pie Usmas ezera. Tā tēma bija „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju infrastruktūra cilvēkiem ar īpašām vajadzībām". Semināru finansiāli atbalstīja Latvijas Vides aizsardzības fonds projekts - „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju infrastruktūra cilvēkiem ar īpašām vajadzībām". Seminārā piedalījās apmēram 20 cilvēku no sešām valstīm. Pasākumā dažādus piemērus no savām valstīm prezentēja eksperti no Nīderlandes, Zviedrijas, Latvijas un Austrijas. Semināra dalībnieki apmeklēja Ķemeru nacionālo parku, Slīteres nacionālo parku un Moricsalas dabas rezervātu, lai aplūkotu tajos pieejamo infrastruktūru un izvērtētu iespējas to uzlabot un padarīt pieejamu arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Pasākumā piedalījās arī pārstāvji no Invalīdu un viņu draugu apvienības „Apeirons". Šī semināra rezultātu iedvesmota Dabas aizsardzības

pārvalde ir nolēmusi 2008.gada laikā uzsākt darbu pie kādas teritorijas labiekārtošanas, lai tā būtu pieejama arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Kā ievads minētajam EUROPARC Ziemeļvalstu un Baltijas valstu reģionālajam atzara semināram Latvijā 28.jūnijā tika organizēts latviešu auditorijai domāts vienas dienas seminārs par to pašu tēmu. Šī pasākuma laikā satikās eksperti no Latvijas īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, lai pastāstītu par savās teritorijās izveidoto visiem pieejamo infrastruktūru. Semināra laikā tā dalībnieki nonāca pie atziņas, ka mūsu teritorijās nepieciešams daudz vairāk cilvēkiem ar īpašām vajadzībām pieejamas infrastruktūras un visiem līdzekļiem būtu jāveicina tās izveidošana.

Att. 13. Seminārs „Ilgtspējīgs tūrisms Ziemeļvalstu un Baltijas valstu īpaši aizsargājamās dabas teritorijās". 2007.gada maijā

12.PROGNOZES UN PLĀNI NĀKAMAJAM - 2008.GADAM

Kā 2008.gada prioritāte, reto un īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu, kā arī aizsargājamo biotopu uzturēšanas un atjaunošanas jomā, izvirzīta īpaši aizsargājamo sugu (mazā ērgļa, griezes, ugunskrupja u.c.) barošanās vai vairošanās biotopu saglabāšana. Mazā ērgļa barošanās un griezes vairošanās vietu uzturēšanai sugām labvēlīgā stāvoklī paredzēta zālāju pļaušana vai noganīšana teritorijās, kur ir zināmas vai ir potenciālas šo sugu barošanās vai vairošanās vietas un zālājos par kuriem zemes īpašnieki vai lietotāji nesaņem Lauku atbalsta dienesta maksājumus. Īpaši atzīmējama arī plānotie zaļās vārnas ligzdvietu aizsardzības pasākumi – būru skreju masku, stumbra aploču uzlikšana, kā arī ligzdvietu kontrole un aizsardzība. Ņemot vērā sugas populācijas samazināšanos visā tās areālā un zināmos ligzdvietu postījumus Latvijā, minētie pasākumi uzskatāmi par ļoti aktuāliem. Plānota arī upes krasta nostiprināšana un bebru populācijas kontrole ziemeļu upespērlenes apdzīvotajās upēs, ugunskrupju pavairošana nebrīvē un invazīvās zivju sugas – rotana, samazinātās populācijas papildināšana (konkrētajā atradnē rotans pašlaik ir izzudis, līdz ar to populācijas papildināšana uzskatāma par perspektīvu) un citi pasākumi.

2008.gadā plānots turpināt jau uzsākto dabas aizsardzības plānu izstrādi, kā arī uzsākt jaunu plānu uzraudzību. Kopumā plānots uzraudzīt apmēram 20 dabas aizsardzības plānus. Plānota efektīvāka dabas aizsardzības plānu kvalitātes kontrole plānu izstrādātājiem. Paredzēts organizēt ikgadējo semināru par aktualitātēm dabas aizsardzības plānu izstrādē. Latvijas vides aizsardzības fonda projekta ietvaros paredzēts izdot trīs jau izstrādātu dabas aizsardzības plānu īsās versijas. Viena no potenciālajām teritorijām ir dabas parks „Kuja", kurai šajā gadā ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns.

Sugu aizsardzības plānu jomā, 2008.gadā plānota vilka *Canis lupus* sugas aizsardzības plāna atjaunošana un līdz ar to arī līdzšinējā sugu aizsardzības plānu ieviešanas analīze. Plānota arī iesākto plānu pabeigšana (purva bruņrupucim *Emys orbicularis*, smilšu krupim *Bufo calamita*) un jauna plāna - medicīnas dēlei *Hirudo medicinalis* izstrāde. Sugu aizsardzības plānu izstrādes laikā paredzēta arī aktuālas informācijas ieguve par sugu atradnēm (piemēram, medicīnas dēlei) vai dzīvnieka lomu medību saimniecībā (vilkam) un citu jautājumu risināšana.

Dabas izziņas un vides izglītības infrastruktūras objektu jomā, 2008.gadā galvenās aktivitātes plānots vērsts uz jau izveidoto infrastruktūras objektu (stendi, takas) uzturēšanu un labiekārtošanu. No jaunām iniciatīvām atzīmējama sabiedrības izglītošana izmantojot ilglaicīgās apstāšanās vietas (viesu mājas u.c.). 2008.gadā plānota viena šāda objekta

darbības uzsākšana. Kā otra, lielākā aktivitāte plānota Dabas aizsardzības pārvaldes Dienvidkurzemes reģionālās nodaļas darbības uzsākšana DP "Embūte" teritorijā. Uzsākot darbību DP „Embūte" teritorijā, plānots pārbaudīt praksē reģionālās nodaļas darbības efektivitāti gan DP „Embūte" apsaimniekošanas (dabas aizsardzības plāna ieviešanas) jomā, gan citu, tuvējo teritoriju pārraudzīšanā un apsaimniekošanā. Sadarbībā ar Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrāciju plānota arī AAA „Ziemeļgauja" un citu Valkas un daļēji arī Alūksnes rajona ĪADT apsaimniekošana, izmantojot konkrētam reģionam piesaistītu darbinieku. Tomēr ņemot vērā līdzšinējo pieredzi finansējuma piesaistē un vispārējās negatīvās ekonomikas tendences, acīmredzot būs jāmeklē arī citas alternatīvas ilglaicīgai ĪADT apsaimniekošanai jeb dabas vērtību saglabāšanai. Viens no iespējamajiem risinājumiem – pieejamos finanšu un cilvēku resursus koncentrēt uz dabas vērtības saglabājošu pasākumu iniciēšanu un pašfinansējošu sistēmu izveidi, nevis uz regulāriem apsaimniekošanas pasākumiem. Kā atsevišķa nozīmīga aktivitāte minama arī iesaistīšanās ERAF projekta sagatavošanā par ĪADT robežu iezīmēšanu dabā.

2008.gadā CITES pārvaldības un atļauju daļas prioritāte būs CITES ieviešanas plāna izstrāde, kurā tiks integrēti Eiropas Komisijas ieteikumi, un starptautiska semināra organizēšana par CITES ieviešanas jautājumiem Baltijas un Skandināvijas valstu CITES iestāžu pārstāvjiem. Joprojām par svarīgu uzdevumu tiks uzskatīts sabiedrības informēšanas par CITES darbs un aktīvāka iesaistīšanās nepieciešamo normatīvo aktu izstrādē, kā arī sadarbības veicināšana ar muitas iestāžu darbiniekiem.

2008.gadā DAP turpinās aicināt iedzīvotājus reģistrēt dzīvnieku kolekcijas un iežogotās platības, kā arī veiks ciešāku sadarbību ar Valsts vides dienestu un Pārtikas un veterināro dienestu problēmjautājumu risināšanā. Nepieciešamības gadījumā Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki iesaistīsies normatīvo aktu izstrādē.

Ar 2008.gadu stājās spēkā grozījumi likumā „Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos", kas nosaka Dabas aizsardzības pārvaldi par atbildīgo institūciju otram kompensācijas veidam – zemes atpirkšanai. 2008.gadā plānots pieņemt iesniegumus ne tikai no īpašniekiem, kuru īpašumos noteikti mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi un kuri vēlas par to saņemt atlīdzību, bet arī no tiem zemes īpašniekiem, kuru zeme iekļauta dabas rezervātā vai citu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas rezervāta, stingrā režīma vai regulējamā režīma zonā un kas vēlas izmantot likumā noteikto kompensācijas veidu – zemes atpirkšanu.

Divu gadu laikā, kopš Dabas aizsardzības pārvalde administrē atlīdzības izmaksu par mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem, esam konstatējuši, ka nepieciešams veikt grozījumus Ministru kabineta 2006.gada 21.marta noteikumos Nr.219 „Kārtība, kādā novērtē atlīdzības apmēru par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, kā arī izmaksā un reģistrē atlīdzību". Šos grozījumus plānots sagatavot un iesniegt Ministru kabinetā. Paredzēts arī iesniegt priekšlikumus likuma „Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos" grozījumiem.